

PORESKA PRAKSA

ZA DECEMBAR 2014. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 6
Porez na dobit pravnih lica	7 - 8
Porez na dohodak fizičkih lica	9 - 11
Ostalo (i drugi propisi).....	12 - 16

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Postupak PDV registracije kod novoosnovanog pravnog lica

Broj: 03/7-17537/2-14

Podgorica, 25. decembar 2014. godine

Propisi koji regulišu način i postupak registracije obveznika za porez na dodatu vrijednost su: Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01...04/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 16/07...29/13), Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02...16/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 64/08, 30/13), i Pravilnik o obliku i sadržini prijave za registraciju obveznika poreza na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 06/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 34/13).

Zakon o porezu na dodatu vrijednost u članu 13 propisuje da je poreski obveznik svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost iz stava 2 ovog člana, bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti.

Izuzetno od člana 13, kako je propisano u članu 42 ovog Zakona, lice koje za posljednjih 12 mjeseci ostvari promet proizvoda, odnosno usluga u vrijednosti koja ne prelazi, odnosno nije vjerovatno da će preći iznos od 18. 000 € nije poreski obveznik u smislu ovog zakona.

Lice iz stava 1 ovog člana ne smije obračunavati i iskazati PDV na računima, nema pravo na odbitak ulaznog PDV i ne vodi knjigovodstvo u skladu sa ovim zakonom.

Lice iz stava 1 ovog člana može nadležnom poreskom organu, po svom nahođenju, podnijeti zahtjev za otpočinjanje obračunavanja i plaćanja PDV. Poreski organ, na osnovu pismenog zahtjeva, donosi rješenje o upisu u registar za plaćanje PDV za period koji ne može biti kraći od tri godine.

Poreski obveznik, u skladu sa članom 55, je dužan da obavijesti poreski organ o početku, izmjeni i prestanku obavljanja djelatnosti za koju je obavezan da obračunava i plaća PDV, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno. Poreski organ će svakom licu iz stava 1 ovog člana izdati rješenje o upisu u poreski registar za PDV.

Lice koje po prvi put postaje, odnosno može postati poreski obveznik dužno je poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju, najkasnije do 20 dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je izvršilo, odnosno postoji vjerovatnoća da će izvršiti promet proizvoda, odnosno usluga u visini koja prelazi iznos iz člana 42 stav 1 ovog zakona. Svojstvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje izdaje u roku od 15 dana od prijema prijave.

Pravilnikom o obliku i sadržini prijave za registraciju obveznika poreza na dodatu vrijednost propisan je oblik i sadržina prijave za registraciju obveznika poreza na dodatu vrijednost.

Shodno članu 2 navedenog pravilnika, prijava za PDV se podnosi na Obrascu PR PDV-1, koji je zajedno sa Uputstvom za popunjavanje prijave, odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Prijava za PDV se podnosi nadležnom poreskom organu u jednom primjerku.

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana prilaže se ovlaštenje za lice koje zastupa poreskog obveznika kod poreskog organa.

Obračun PDV-a na iznos provizije, odnosno naknade za uslugu ustupanja zaposlenih za privremeno obavljanje određenih poslova od strane Agencije

Broj: 03/2-17007/2-14

Podgorica, 16. decembar 2014. godine

Odredbama članova 43a-43g Zakona o radu ("Sl. list CG", br. 49/08,26/09,88/09,26/10,59/11,66/12), kojima se reguliše ustupanje zaposlenih drugom poslodavcu od strane Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih, propisano je da je Agencija dužna da zaposlenom isplati ugovorenu zaradu za obavljene rad kod korisnika, te da prava iz rada i po osnovu radazaposleni ostvaruje kod Agencije.

Uplata sredstava za isplaćene zarade i druge naknade zaposlenima predstavlja samo refundaciju troškova Agenciji od strane korisnika, te se to ne može podvesti pod pružanje oporezive usluge koja podliježe obračunu PDV. Međutim, sama provizija predstavlja naknadu za uslugu ustupanja zaposlenih za privremeno obavljanje određenih poslova, te njen primalac, odnosno Agencija na istu obračunava PDV po stopi od 19%. Ovo je zasnovano na članu 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (Sl.list RCG, br.65/01...04/06 i Sl.list CG, br.16/07 ... 29/13) kojim je propisano da promet usluga predstavlja obavljanje, napuštanje, odnosno dopuštanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a privremeno ustupanje zaposlenih korisniku uz određenu proviziju je osnovna djelatnost Agencije.

Oporezivanje usluga izdavanja u zakup nepokretne imovine i oporezivanje usluga smještaja u turističkim objektima (kada se primjenjuje snižena stopa PDV 7%, a kada 19%)

Broj: 03/2- 17442/2-14

Podgorica, 25. decembar 2014. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 i 29/13) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost predmet usluga je prenos, ustupanje i korišćenje autorskih prava, patenata, licenci i drugih imovinskih prava.

Teritorija Crne Gore smatra se jednim mjestom isporuke proizvoda, odnosno obavljanja usluga, shodno stavu 2 ovog člana zakona.

Što se tiče usluga smještaja u hotelima, motelima, turističkim naseljima, pansionima, kampovima i vilama, shodno članu 24a navedenog zakona, PDV se obračunava i plaća po nižoj stopi od 7%. Izuzetak od ovoga je pružanje usluga smještaja u aparthotelima, gdje se PDV obračunava po stopi od 19%. Kod određivanja značenja navedenih kategorija ugostiteljskih objekata, koriste se odredbe Zakona o turizmu.

Bliže objašnjenje za određivanje poreskog tretmana usluga smještaja koje se oporezuju po stopi od 7%, shodno članu 24a stav 1 tačka 6 Zakona, daju odredbe člana 9 Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga kojim se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Službeni list RCG", br.81/05, ...10/06 i "Službeni list CG", br.06/08 ... 11/09) koji propisuje da se pod uslugom smještaja u hotelima, motelima, turističkim naseljima, pansionima,

kampovima i vilama, smatra samo usluga prenoćišta u ovim objektima, koji su razvrstani u kategorije u skladu sa propisima kojima se uređuje obavljanje turističke djelatnosti.

Takođe, odredbe člana 69 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV ("Službeni list RCG", br.65/02,... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08 ...30/13), bliže određuju način oporezivanja usluga davanja u zakup stambenih prostorija, koje se shodno članu 27 tačka 3 navedenog zakona oslobođene od plaćanja PDV. U stavu 2 člana 69 navedenog pravilnika je propisano da se poresko oslobođenje ne odnosi na davanje u zakup stambenih prostorija namijenjenih za smještaj kraći od 60 dana; za turističke namjene i poslovne namjene.

Kod usluga smještaja u ugostiteljskim objektima, koji su razvrstani u kategorije u skladu sa propisima kojima se uređuje obavljanje turističke djelatnosti, PDV se plaća po stopi od 7%, dok su usluge davanja u zakup stambenih prostorija u poslovne namjene oporezive po stopi od 19%. Kad pravno lice daje u zakup investicione nekretnine (stanove) za obavljanje poslovne djelatnosti drugom pravnom licu, u tom slučaju radi se o ustupanju imovinskih prava i ovaj promet se oporezuje po opštoj stopi od 19%.

[Obračun PDV kod komisione prodaje robe, odnosno kod prodaje robe po osnovu ugovora o konsignaciji](#)

Broj: 03/2- 17483/2-14

Podgorica, 25. decembar 2014. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 i 29/13) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost promet usluga predstavlja, obavljanje, napuštanje, odnosno dopuštanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavlja promet proizvoda u smislu člana 4, 5 i 6 ovog zakona.

Konsignacija nije vrsta kupoprodajnog odnosa već vrsta prodajnog komisiona kombinovanog sa uskladištenjem robe u kojem komisionar (trgovac)/konsignator nastupa u svoje ime, a za tuđ račun (za račun komitenta, odnosno vlasnika robe/konsignanta). Komitent i komisionar za posao sklapaju ugovor o komisionoj prodaji, shodno Zakonu o obligacionim odnosima, tim ugovorom ugovaraju nadoknadu za komisionara, koji u svoje ime a za račun komitenta obavlja ugovoren posao. Komitent unaprijed određuje cijenu po kojoj se može prodati proizvod i za to komisionaru odobrava učešće u toj prodajnoj cijeni - proviziju. Komisionar ukoliko je u sistemu PDV-a, se smatra poreski obveznik. Osnovicu PDV –a kod komisione prodaje čini ukupna naknada koju komisionar naplaćuje od kupca za prodate proizvode koje obavlja u svoje ime, a za račun komitenta. Nastanak poreske obaveze kod komisione prodaje povezan je sa momentom isporuke proizvoda. U obračunu komisione prodaje robe komisionar iskazuje podatke o ukupnoj cijeni naplaćenoj od kupca i podatke o učešću komisionara i komitenta u cijeni. Obračun komisione prodaje u ovom slučaju predstavlja dokumenat na osnovu kojeg komisionar može odbiti pretporez, jer komitent ne dostavlja komisionaru izlazni račun, pa ovaj obračun zamjenjuje izlazni račun komitenta.

Obračun komisionara:

Primjer komisione prodaje robe:

1. Prodajna cijena	5000
2. PDV u prodajnoj cijeni (5000*15,96%)	798
3. Prodajna cijena bez PDV-a (1-2)	4202
4. Udio komisionara (15%*4202)	630
5. Udio komitenta (3-4)	3572
6. Poreska obaveza komitenta (3572*19%)	678
7. Finansijska obaveza komitentu (5+6)	4250

Primjer obračuna PDV kod komisionara:

Obračunti PDV	5000*15,96%=798
Pretporez u odobrenju komitenta	<u>4250*15,96%=678</u>
Obaveza za PDV	120

Dakle, komisionar/konsignator utvrđuje poresku obavezu u poreskom period kada je prodao proizvod na osnovicu koju čini prodajna cijena $5000 * 15,96\% = 798$. Pretporez utvrđuje na osnovu obračuna-izvještaja o prodaji komisione robe/robe na konsignaciji koji je poslao komitentu, odnosno vlasniku robe/konsignantu i u kojem je iskazao udio komitenta i sadržani porez u tom dijelu koji komitent utvrđuje kao svoju poresku obavezu.

Ovaj obračun koji komisionar sačinjava i dostavlja komitentu predstavlja za komitenta ispravu –izlazni račun (knjiga izlaznih računa) na osnovu kojeg on utvrđuje svoju poresku obavezu za poreski period. Porez koji duguje komitent za komisionara predstavlja pretporez pa će komisionar ovaj porez evidentirati kroz knjigu ulaznih računa. Komisioni obračun mora da sadrži PDV broj komitenta i komisionara kao i sve druge elemente koje sadrži poreski račun, shodno članu 32 Zakona.

Obračun PDV-a kod fakturisanja usluga distribucije proizvoda dobavljača iz inostranstva na teritoriji Crne Gore, koje domaća firma obavlja uz nadoknadu

Broj: 03/2- 17566/2-14

Podgorica, 30. decembar 2014. godine

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...29/13) mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu.

Međutim, propisani su i izuzeci od ovog pravila. Tako je članom 17 stav 3 navedenog zakona propisano da se kod usluga navedenim pod tačkom 1-10 navedenog člana, mjestom izvršenog prometa smatra mjesto sjedišta, odnosno prebivališta ili stalnog boravka primaoca usluge. Prema tome, crnogorski PDV obveznik, kod fakturisanja ovih usluga nerezidentnom pravnom licu ne obračunava PDV, s pozivom na član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Naime, usluge koje ste formulisali u vašem dopisu okarakterisali ste kao uslugu logističke, marketiške i distributerske podrške koje rezident pruža nerezidentu (firmi iz Srbije) uz ugovorenu nadoknadu, koju fakturiše nerezidentu, jer se ugovorom nerezident obavezao da učestvuje u troškovima rezidenta koji obuhvataju troškove skladištenja,

špedicije, administracije i prodavca na terenu, što je prilično širok pojam, dok član 17 stav 3 tačka 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, odnosi se samo na usluge inženjera, advokata, notara, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih sličnih usluga savjetovanja. Mišljenja smo da se navedene usluge oporezuju u skladu sa članom 17 stav 1 zakona, prema mjestu u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge ima svoje sjedište, odnosno crnogorski obveznik u ovom slučaju obračunava PDV po stopi od 19% na iznos fakturisane naknade za pružene usluge.

Uz ispunjenje uslova propisanim članom 51 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07...29/13) i članovima 110 do 114 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08), srbijanski proizvođač bi imao pravo na povraćaj PDV koji mu je obračunao crnogorski PDV obveznik.

Obračun poreza po odbitku od strane isplatioca prihoda (u situaciji kada prihod ostvaruje poreski obveznik koji porez obračunava i plaća po stvarnom dohotku, a ujedno je i PDV obveznik)

Broj: 03/2- 17524/2-14

Podgorica, 24. decembar 2014. godine

Prihodom od samostalne djelatnosti smatra se prihod ostvaren od advokatske djelatnosti kao osnovne djelatnosti, za koju je fizičko lice registrovano i po tom osnovu se smatra poreskim obveznikom i osiguranikom, podnosi godišnju prijavu i plaća poreze i doprinose u vidu mjesečnih akontacija. Inače, advokat porez plaća po stvarnom dohotku, i podnose godišnju prijavu - Obrazac GPPFL do 30. aprila tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Članom 48 stav 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 62/13) je propisano da porez na prihod ostvaren od drugih samostalnih djelatnosti koje nijesu osnovna djelatnost poreskog obveznika, a povremeno se obavljaju radi ostvarivanja prihoda, obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik) pri svakoj isplati po stopi od 9% na poresku osnovicu, koja predstavlja razliku između ugovorene bruto naknade i standardnih rashoda u iznosu od 30%.

Dakle, kad su u pitanju advokati kao poreski obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju po godišnjoj prijavi, kod isplate ovih prihoda advokatima, pravno lice i preduzetnik ne obustavlja porez po odbitku, već im po ispostavljenoj fakturi plaća iznos sa fakture bez obustave poreza. Ukoliko advokat neposredno od fizičkog lica naplaćuje iznos naknade, dužan je da mu kod naplate ovih potraživanja izda račun ili fiskalni račun ukoliko se radi o PDV obvezniku koji prihod naplaćuje u gotovom novcu.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

Oporezivanje prihoda po osnovu isplate dividende i udjela u dobiti nerezidentnim pravnim licima

Broj: 03/2- 16440/2-14

Podgorica, 11. decembar 2014. godine

Zakon o porezu na dobit pravnih lica („Sl.list RCG“, br. 65/01...80/04 i „Sl.list CG“, br. 40/08 ... 61/13) u članu 29 stav 1 tačka 1 propisao je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9% prilikom isplate dividende i udjela u dobiti i nerezidentnim fizičkim i pravnim licima.

Ugovor između Crne Gore i Republike Srbije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak (“Sl.list CG-Međunarodni ugovori” br. 16/2011) u članu 10 stav 2 sadrži određenje da se dividende mogu oporezovati i u državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividende pri čemu razrezani porez ne može biti veći od 10% bruto iznosa dividendi. Ovakvo određenje u navedenom članu pomenutog ugovora znači da se u slučaju izmjene zakona propiše da se prilikom oporezivanja dividendi obračunava porez po stopi većoj od 10%, odnosno da je važećim zakonom propisana stopa veća od 10%, ne bi moglo vršiti oporezivanje po toj stopi, već po stopi od 10%, jer međunarodni sporazumi imaju primat u odnosu na domaće zakone.

Pošto je crnogorskim Zakonom o porezu na dobit pravnih lica, kako smo već naveli, propisano da se prilikom isplate dividendi nerezidentnim pravnim licima obračunava porez po odbitku po stopi od 9%, to će se u slučaju koji navodite obračunati porez po toj stopi, jer to nije u suprotnosti sa odredbom iz pomenutog ugovora.

Pojašnjenje vezano za član 32a Zakona o porezu na dobit pravnih lica (pravo na umanjenje poreske obaveze za poreske obveznike koji su porez platili u cjelosti)

Broj: 03/7-17668/2-14

Podgorica, 25. decembar 2014. godine

Članom 32a Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl.list RCG“, br. 65/01...80/04 i „Sl.list CG“, br. 40/08 ... 61/13) propisuje se pravo na umanjenje poreske obaveze po osnovu poreza na dobit pravnih lica. Navedenom odredbom propisuje se da poreski obveznik može ostvariti pravo na umanjenje za 6% od obračunatog i uplaćenog poreza na dobit.

Pravo na umanjenje se ostvaruje na osnovu zahtjeva pravnog lica, koji se podnosi nadležnom poreskom organu u roku od 15 dana od dana plaćanja poreske obaveze i o istom odlučuje poreski organ u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odredbe člana 32a Zakona o porezu na dobit pravnih lica mogu se sprovesti na dva načina:

1. Jedna mogućnost je da poreski obveznik uplati **cjelokupan** iznos obračunate poreske obaveze za prethodnu godinu, najkasnije do 31.03. tekućegodine, te da mu se rješenjem poreskog organa prizna pravo na povraćaj u iznosu od 6% obračunate i plaćene poreske obaveze.

2. Druga mogućnost je da poreski obveznik prilikom uplate sam obračuna iznos umanjenja od 6% i damu se rješenjem poreskog organa isto prizna na osnovu podnesenog zahtjeva.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Poreski tretman bonusa koji se isplaćuju menadžmentu u novcu i akcijama preduzeća

Broj: 03/2- 16642/2-14

Podgorica, 15. decembar 2014. godine

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl.list RCG", br. 65/01...04/07 i "Sl.list CG", br. 86/09 ... 62/13) u članu 37 stav 1 tačka 2 propisao je da se prihodom od kapitala smatraju „udjeli u dobiti koje ostvare članovi uprave i zaposleni u novcu ili akcijama“.

I pored toga što smatramo da bi bilo ispravnije novčane isplate članovima uprave i zaposlenima, na ime bonusa za uspješno poslovanje, iz ostvarene dobiti za poslovnu godinu, tretirati kao jedan od oblika ličnih primanja, u obavezi smo da primjenjujemo citiranu zakonsku odredbu sve do eventualne izmjene iste. Inače, isplatilac prihoda od kapitala dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez na dohodak fizičkih lica po stopi od 9% istovremeno sa isplatom prihoda, kako je i propisano članom 50 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Na teret isplatioca se obračunava i uplaćuje prirez na porez po stopi utvrđenoj odgovarajućim aktom jedinice lokalne samouprave. Isti je postupak i kod podjele akcija ukoliko su zaposleni registrovani kao njihovi vlasnici. Obračunati i uplaćeni porez na dohodak fizičkih lica po osnovu ovih prihoda unosi se u obrazac IOPPD pod šifrom 066.

Shodno članu 11 stav 1 tačka 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl.list RCG“, br.65/01...80/04 i „Sl.list CG“, br. 40/08...61/14) primanja zaposlenih ili drugih lica po osnovu raspodjele dobiti ne priznaju se na teret rashoda u svrhu utvrđivanja oporezive dobiti.

Oporezivanja prihoda od zakupa poslovnog prostora (kada je zakupodavac fizičko lice, a zakupac pravno lice)

Broj: 03/7-17534/1-14

Podgorica, 24. decembar 2014. godine

U slučaju zakupa poslovnog prostora, gdje se kao zakupodavac javlja fizičko lice, a zakupac pravno lice, prihodi od izdavanja se oporezuju po Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl.list RCG", br. 65/01...04/07 i "Sl.list CG", br. 86/09 ... 62/13), a obveznik tog poreza je rezidentno, odnosno nerezidentno fizičko lice koje ostvari dohodak po tom osnovu.

Porez na prihod od imovine i imovinskih prava, saglasno članu 49a istog Zakona, se plaća akontativno tokom godine, a obračunava ga, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik), istovremeno sa uplatom prihoda, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod iz člana 36 ovog zakona.

Na iznos poreza, obračunatog na prihode od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine, saglasno članu 5 i članu 6 Zakona o finansiranju lokalne samouprave („Sl. list RCG“, broj 42/03, ... i „Sl. list CG“ br. 74/10), obračunava se i plaća opštinski prirez, koji je takođe, isplatilac dužan da obustavi i uplati zajedno sa uplatom prihoda, po stopi koju utvrdi opština svojim propisom.

Obaveza zakupodavca je da po isteku godine preda poresku prijavu poreza na dohodak koji će se konačno obračunati po važećoj stopi, a uplate poreza koje je izvršio isplatilac se smatraju uplaćenim akontacijama.

U slučaju kada je zakupac pravno lice ili preduzetnik, akontaciju poreza na prihod od imovine tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik). Dakle, pravno lice preuzima ulogu poreskog posrednika, koji ima obavezu da obračuna, obustavi i uplati porez na prihod od imovine, a zakupodavcu isplati razliku ugovorene bruto naknade.

U slučaju da pravno lice kao isplatilac prihoda na koje se plaća porez na dohodak, porez na prihode ne obračuna, netačno obračuna, ne obustavi ili ne uplati prilikom svake isplate prihoda (čl. 46, 46a, 49a i 50), predviđene su kaznene mjere.

Ukoliko, fizičko lice za poslednjih 12 mjeseci ostvari oporezivi promet prilikom izdavanja u zakup poslovnog prostora veći od 18.000,00€, dužano je da se registruje za PDV, i da podnese PDV prijavu u skladu sa Zakonom.

Lice koje po prvi put postaje, odnosno može postati poreski obveznik dužno je poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju, najkasnije do 20 dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je izvršilo, odnosno postoji vjerovatnoća da će izvršiti promet proizvoda, odnosno usluga u visini koja prelazi iznos iz člana 42 stav 1 ovog zakona. Svojestvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje izdaje u roku od 15 dana od prijema prijave.

Zakon o PDV u članu 35 propisuje da je poreski obveznik dužan poresku obavezu iskazati u mjesečnoj prijavi za obračun PDV. Poreski obveznik prijavu iz stava 1 ovog člana podnosi nadležnom poreskom organu do 15. dana narednog mjeseca po isteku poreskog perioda. Prijavu iz stava 1 ovog člana poreski obveznik podnosi bez obzira da li je za period za koji se podnosi prijava dužan da plaća PDV. Prijava iz stava 1 ovog člana sadrži sve podatke potrebne za obračun poreske obaveze.

Oporezivanje prihoda od izdavanja u zakup motornog vozila

Broj: 03/2- 16140/2-14

Podgorica, 02. decembar 2014. godine

Shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ...04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 62/13) fizičko lice plaća u Crnoj Gori porez naprihod ostvaren od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine. Kada je zakupac pravno lice ili preduzetnik isti je u obavezi da prilikom svake isplate zakupnine obračuna, obustavi i uplati porez na dohodak fizičkog lica. Porez se obračunava po stopi od 9 % na osnovicu koju čini 70 % od ugovorene bruto zakupnine, jer se priznaju standardni rashodi zakupodavcu u visini 30% ostvarenih prihoda od imovine. U obrazac "IOPPD" pod šifrom 065 (prihod od imovine i imovinskih prava) unosi se obračunati i uplaćeni porez. Na teret sredstava isplatioca obračunava se prirez na obračunati porez po stopi utvrđenoj odlukom jedinice lokalne samouprave.

Inače, rezident koji ostvari dohodak od imovine dužan je da podnese godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica (Obrazac GPP-FL) do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Naprijed navedeno je u skladu sa članovima 34, 35, 43 i 49a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Prilikom utvrđivanja poreza na dobit pravnog lica, izdaci izvršeni po navedenom osnovu neće se priznati na teret rashoda ukoliko nijesu izvršeni u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i ako nijesu dokumentovani, kako i propisuje član 11 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl.list RCG", br. 65/01...80/04 i "Sl.list CG", br. 40/08...61/13).

OSTALO (I DRUGI PROPISI)

Obračun zarade licima koja rade po ugovoru o radu sa nepunim radnim vremenom

Broj: 03/2- 16141/2-14

Podgorica, 02. decembar 2014. godine

Ugovor o radu može se zaključiti sa nepunim radnim vremenom, ali ne kraće od $\frac{1}{4}$ (10 časova nedjeljno) punog radnog vremena. Zaposleni koji radi sa nepunim radnim vremenom ima sva prava iz rada i po osnovu rada srazmjerno vremenu provedenom na radu. Navedeno je utvrđeno odredbama članova 31 i 46 Zakona o radu ("Sl.list CG", br.49/08...66/12). Radna mjesta za zaposlenje sa nepunim radnim vremenom moraju biti utvrđena aktom poslodavca o sistematizaciji radnih mjesta i opisu poslova. Ukoliko sa nekim licem zaključite ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom, na određeno ili neodređeno vrijeme, dužni ste da ga prijavite na obavezno socijalno osiguranje putem Obrasca JPR Dodatak "B" u kome ćete u rubriku 4.3 unijeti broj časova nedjeljnog rada.

Uputstvo za obračun bruto zarada ("Sl.list CG", br. 05/11) u članu 7 propisuje da se minimalna zarada utvrđuje za standardni radni učinak i puno radno vrijeme za prosječno 176 časova u mjesecu. U slučaju da zarada zaposlenog za puno radno vrijeme, primjenom formule iz člana 3 ovog uputstva, iznosi manje od minimalne zarade, zaposlenom se isplaćuje zarada u visini utvrđene minimalne zarade. Za rad sa punim radnim vremenom minimalna neto zarada u Crnoj Gori iznosi 193 eura i to je najniži iznos zarade koji je poslodavac dužan da isplati zaposlenom za rad sa punim radnim vremenom. Ukoliko je zaposleni radio sa nepunim radnim vremenom, npr 4 časa dnevno, odnosno 20 časova nedjeljno, njegova minimalna mjesečna neto zarada ne može biti niža od 96,50 eura (1/2 od 193) ni u slučaju da je taj iznos niži na osnovu obračuna zarade za radno vrijeme manje od 176 časova u mjesecu po formuli iz člana 3 pomenutog uputstva. Ovo iz razloga što zaposleni sa nepunim radnim vremenom ima sva prava iz rada i po osnovu rada srazmjerno vremenu provedenom na radu.

Inače, prilikom isplate zarade licima koja rade po ugovoru o radu sa nepunim radnim vremenom obračunavaju se porez i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje kao i za ostale zaposlene i unose u IOPPD pod šifrom 001-zarada.

Poreski tretman novogodišnjih novčanih poklona

Broj: 03/2- 17180/2-14

Podgorica, 18. decembar 2014. godine

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl.list CG", br. 13/07...62/13) u članu 18a propisao je da se doprinosi ne plaćaju na lična primanja ostvarena u obliku robe, **poklona** i kod činjenja ili pružanja pogodnosti zaposlenom, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu. Istim zakonom je u članu 3a propisano da je osnovica za obračun i plaćanje doprinosa bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična

primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Dakle, u prvoj navedenoj odrebi pomenutog zakona nije naznačeno o kojem obliku, odnosno vrsti poklona se radi, tj. ne pravi se razlika između novčanih i drugih poklona. Imajući to u vidu mišljenja smo da ni novogodišnji novčani pokloni ne podliježu plaćanju doprinosa ukoliko dodjela istih zaposlenima nije utvrđena kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu i ako takva isplata ne predstavlja kompenzaciju za neisplaćenu zaradu, odnosno dio zarade.

Naravno da ovaj oblik ličnih primanja podliježe plaćanju poreza i prireza po važećim stopama u trenutku isplate.

Prilikom utvrđivanja poreza na dobit pravnog lica, izdaci izvršeni po navedenom osnovu neće se priznati na teret rashoda pošto nijesu izvršeni u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti, kako i propisuje član 11 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl.list RCG", br. 65/01...80/04 i "Sl.list CG", br. 40/08...61/13).

Postupak prijave zaposlenog - izvršnog direktora kod dva poslodavca

Broj: 03/2- 17333/2-14

Podgorica, 22. decembar 2014. godine

Shodno odredbama članova 31 i 46 Zakona o radu ("Sl.list CG", br.49/08...31/14) ugovor o radu može se zaključiti sa nepunim radnim vremenom, ali ne kraće od $\frac{1}{4}$ (10 časova nedjeljno) punog radnog vremena. Zaposleni koji radi sa nepunim radnim vremenom ima sva prava iz rada i po osnovu rada srazmjerno vremenu provedenom na radu. Navedene odredbe ne prave razliku u vezi vrste poslova, odnosno radnih mjesta, za čije obavljanje se može zasnovati radni odnos sa nepunim radnim vremenom. Jedinii propisani uslov je da radna mjesta za zaposlenje sa nepunim radnim vremenom moraju biti utvrđena aktom poslodavca o sistematizaciji radnih mjesta i opisu poslova.

Zakona o radu u članu 29 propisuje da poslodavac sa direktorom zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme bez određenja da li se ta funkcija obavlja sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno da li je u pitanju državljanin Crne Gore ili stranac. Na osnovu Mišljenja Ministarstva zdravlja, rada i socijalnog staranja br. 0401- 9807 od 16.12. 2008. godine, nema zakonskih smetnji da se poslovi direktora mogu obavljati i sa nepunim radnim vremenom, ako je to utvrđeno aktom o opisu i sistematizaciji radnih mjesta. Dakle, državljanin Crne Gore može biti direktor u dva ili više pravnih lica do ispunjenja punog radnog vremena (40 časova nedjeljno) s tim da radno vrijeme ni u jednoj od tih firmi ne može biti kraće od $\frac{1}{4}$ (10 časova nedjeljno) punog radnog vremena.

Dozvoljeno je da domaći poslodavci zapošljavaju i strane državljane sa nepunim radnim vremenom, pa i direktore uz ispunjenje uslova propisanih Zakonom o zapošljavanju i radu stranaca („Sl. list CG”, br.22/08 i 32/11). Međutim, članovima 11 i 12 ovog zakona je, između ostalog, propisano je da poslodavac kojemu je odobreno zapošljavanje stranca može istog rasporediti na poslovima za koje mu je izdata radna dozvola i da se za isti vremenski period strancu može izdati samo jedna radna dozvola. Dakle, strano fizičko lice ne može istovremeno biti direktor u dvije ili više firmi u Crnoj Gori.

Ukoliko sa nekim licem zaključite ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom, na određeno ili neodređeno vrijeme, dužni ste da ga prijavite na obavezno socijalno osiguranje

putem Obrasca JPR Dodatak "B" u kome ćete u rubriku 4.3 unijeti broj časova nedjeljnog rada.

[Postupak odjava fizičkog lica - zaposlenog sa PIO i zdravstvenog osiguranja u slučaju da isti nije odjavljen u skladu sa propisanim rokovima](#)

Podgorica, 29. decembar 2014. godine

Od 1. marta 2010. godine primjenjuje se Pravilnik o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar ("Službeni list Crne Gore", br. 10/10 i 32/10), u dijelu koji se odnosi na registraciju osiguranika za PIO i zdravstveno osiguranje u nadležnim područnim jedinicama Poreske uprave. Članom 3 i 4 Pravilnika, između ostalog definisani su podnosioci Jedinstvene prijave za registraciju, kao i priložna dokumentacija koja se prilaže uz JPR nadležnoj područnoj jedinici Poreske uprave, a kojom se potvrđuje osnov, odnosno prestanak osnova za PIO i zdravstveno osiguranje.

Na osnovu odredbi člana 140 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. list RCG", br. 54/03...47/07 i "Sl. list CG", br. 12/07...38/13) poslodavac je dužan da dostavi, nadležnoj područnoj jedinici Poreske uprave, prijavu na osiguranje, odjavu osiguranja i prijavu promjena u toku osiguranja u roku od 8 dana od dana zaposlenja, odnosno od dana zaključenja ugovora.

Ukoliko je došlo do kašnjenja sa odjavom osiguranja, neophodno je uz pravilno popunjenu JPR i ugovor o prestanku radnog odnosa, dostaviti i obrazloženje kašnjenja za predaju odjave osiguranja.

[Pojašnjenje u vezi registracije poreskog obveznika - preduzetnika kod poreskog organa \(od kog datuma preduzetnik dobija status poreskog obveznika\)](#)

Podgorica, 23. decembar 2014. godine

Članom 1 i 2 Zakona o privrednim društvima ("Službeni list RCG", br. 06/02 i "Službeni list CG", br. 17/07...40/11) se uređuju oblici obavljanja privrednih djelatnosti i njihova registracija. Odredbama člana 1 stav 3 istog zakona propisano je da Oblici obavljanja privrednih djelatnosti koji se registruju u skladu sa ovim zakonom dužni su da prije otpočinjanja obavljanja djelatnosti pribave odobrenje za obavljanje djelatnosti, ako je odobrenje za obavljanje djelatnosti predviđeno posebnim propisom.

Prilikom registracije osiguranika – preduzetnika kao poreskog obveznika, odnosno registracije za penzijsko invalidsko i zdravstveno osiguranje, kao datum registracije upisuje se datum iz opštinskog rješenja o obavljanju djelatnosti, odnosno prijave djelatnosti.

Ukoliko za obavljanje određene djelatnosti posebnim propisom nije predviđeno odobrenje, odnosno prijava za obavljanje djelatnosti, kao datum registracije upisuje se datum iz akta o registraciji kod CRPS-a.

Dakle, prilikom registracije osiguranika – preduzetnika u nadležnoj jedinici Poreske uprave, za one djelatnosti gdje je potrebno prije početka pribaviti rješenje (prijava) za obavljanje djelatnosti, kao datum početka registracije (osiguranja) upisuje se datum iz

opštinskog rješenja o obavljanju djelatnosti, odnosno prijave djelatnosti. Analogno tome, kod prestanka poreske registracije (prestanka osiguranja) uzima se datum iz opštinskog rješenja o prestanku obavljanju djelatnosti, odnosno prijave prestanka djelatnosti.

Postupak odjave zaposlenog na osnovu sudske odluke

Podgorica, 02. decembar 2014. godine

Od 1. marta 2010. godine primjenjuje se Pravilnik o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar ("Službeni list Crne Gore", br. 10/10 i 32/10), u dijelu koji se odnosi na registraciju osiguranika za PIO i zdravstveno osiguranje u nadležnim područnim jedinicama Poreske uprave. Članom 3 i 4 Pravilnika, između ostalog definisani su podnosioci Jedinstvene prijave za registraciju, kao i propratna dokumentacija koja se prilaže uz JPR, a kojom se potvrđuje osnov, odnosno prestanak osnova za PIO i zdravstveno osiguranje.

Poslodavac je dužan da pravosnažnu odluku suda izvrši u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke, ako odlukom suda nije određen drugi rok.

Odluka suda o vraćanju zaposlenog na radno mjesto sprovodi se kod nadležne područne jedinice Poreske uprave, na način što poslodavac uz prijavu JPR dodatak B prilaže akt (rješenje, odnosno odluka) o vraćanju zaposlenog na radno mjesto, a koji je donijet na osnovu odluke suda.

Postoje dva moguća načina evidentiranja (unošenja) ovih promjena u CROO:

1. poslodavac podnosi uz gore navedenu dokumentaciju za zaposlenog i zahtjev/obrazloženje, kojim traži poništenje (storniranje) odjave osiguranja koja je sprovedena u CROO ili

2. poslodavac podnosi gore navedenu dokumentaciju za zaposlenog i zahtijeva da se izvrši prijava na osiguranje sa datumom koji slijedi datumu odjave osiguranja u CROO, npr. odjava je izvršena 15.05.2012.g., prijava se vrši sa 16.05.2012.g. Naime, poslodavac podnosi ugovor/rješenje o radu sa danom plus jedan dan od dana odjave osiguranja, kako bi se zadržao kontinuitet u osiguranju. Kod ovog načina nemamo storniranje prethodne odjave, već se vrši prijavljivanje „novog“ osiguranja u kontinuitetu, preko novog ugovora (rješenja) o radu.

Odjava zaposlenja se vrši preko JPR i ugovora (rješenja) o prestanku zaposlenja.

Opšta registracija (kad su u pitanju nevladine organizacije)

Podgorica, 09. decembar 2014. godine

Saglasno odredbama Zakona o nevladinim organizacijama, nevladine organizacije su pravna lica. Svojestvo pravnog lica stiču upisom u Registar Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore. Nevladine organizacije su dobrovoljne neprofitne organizacije i nemaju obavezu upisa kod Centralnog registra privrednih subjekata (CPRS-a), izuzev ako obavljaju privrednu djelatnost.

Nevladine organizacije su dužne da podnesu prijavu za upis u opšti poreski registar Poreske uprave saglasno članu 27 Zakona o poreskoj administraciji. Poreska registracija se vrši u nadležnim područnim jedinicama Poreske uprave.

Uz prijavu JPR dodatak A dostavlja se Rješenje o upisu u Registar nevladinih organizacija koji vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore, Izvod iz registra jedinice razvrstavanja koji izdaje Zavod za statistiku Crne Gore, kao i osnivački akt NVO (koji sadrži imena i prezimena osnivača sa JMBG-om) i potvrdu o otvaranju poslovnog računa, nadležnoj područnoj jedinici Poreske uprave, prema glavnom mjestu poslovanja, koji je ovjeren potpisom i pečatom od strane ovlašćenog lica NVO-a.

Na osnovu tako podnešene prijave i propisane dokumentacije, donosi se Rješenje o registraciji, kojim se dodjeljuje poreski identifikacioni broj (PIB).